

AAT-001-001276

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Geography : Paper-IV

(Man & Environment System) (Elective - I)

[New Course]

Faculty Code : 001

Subject Code : 001276

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

- 1 નીચે આપેલા M.C.Q. પ્રશ્નોના જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખો : 20
- (1) 26 જાન્યુઆરી 2001નાં રોજ ભારતનાં કયા રાજ્યમાં ધરતીકંપ આવ્યો હતો?
- (A) દિલ્હી
(B) રાજસ્થાન
(C) ઉત્તરપ્રદેશ
(D) ગુજરાત
- (2) જમીનનું ધોવાણ કોના દ્વારા અટકાવી શકાય છે ?
- (A) વૃક્ષો ઉગાડવા
(B) વૃક્ષો કાપવાના
(C) વરસાદથી
(D) કોઈપણ નહીં
- (3) નિશ્ચયવાદનો જન્મ કયા દેશમાં થયો ?
- (A) ભારત
(B) યુ.એસ.એ.
(C) જર્મની
(D) કોઈપણ નહીં

- (4) એસિડ વરસાદ થવાનું કારણ છે.....
- (A) સલ્ફર ડાયોક્સાઇડ
- (B) નાઇટ્રોજન ઓક્સાઇડના
- (C) (A) અને (B)
- (D) એકપણ નહીં
- (5) નીચે આપેલામાંથી કયો મહાસાગર સૌથી મોટો છે ?
- (A) પ્રશાંત
- (B) એટલાન્ટીક
- (C) હિન્દ
- (D) આર્કટિક
- (6) પર્યાવરણ બફર શું છે ?
- (A) પર્વતો
- (B) રણ
- (C) વન
- (D) મહાસાગરો
- (7) ઈકોસિસ્ટમમાં ઊર્જાનો મુખ્ય સ્ત્રોત કોણ છે ?
- (A) માનવ
- (B) નદી
- (C) સૂર્ય
- (D) વરસાદ
- (8) એક કુદરતી ઘટના છે જે પ્રદૂષણને કારણે નુકસાનકારક બને છે.
- (A) ગ્લોબલ વોર્મિંગ
- (B) ઈકોલોજીકલ બેલેન્સ
- (C) ગ્રીનહાઉસ અસર
- (D) રણ વિસ્તરણ
- (9) પર્યાવરણ ભૂગોળમાં કોનો અભ્યાસ કરવામાં આવે છે ?
- (A) માનવ અને પ્રકૃતિ
- (B) માનવ અને પ્રદૂષણ
- (C) માનવ અને ધર્મ
- (D) માનવ અને પ્રવૃત્તિ

- (10) સૂર્યની બહારની સપાટીનું તાપમાન કેટલા સેલ્સિયસ છે ?
- (A) 6
(B) 600
(C) 6000
(D) 60000
- (11) જંગલ તેને કહેવામાં આવે છે જ્યાં વધારે હોય છે.
- (A) પક્ષી
(B) પ્રાણી
(C) આદિવાસી
(D) વૃક્ષ
- (12) વાતાવરણમાં કેટલા ટકા ઓક્સિજન છે ?
- (A) 1%
(B) 21%
(C) 78%
(D) 100%
- (13) જ્યાં કોઈપણ પ્રકારનાં સજીવ વસતા હોય તેને શું કહે છે ?
- (A) જીવાવરણ
(B) વાતાવરણ
(C) ખડકાવરણ
(D) જલાવરણ
- (14) કાર્બન સંયોજનોનું અપૂર્ણ બળવાથી તેમાંથી બહાર નીકળે છે.
- (A) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ
(B) કાર્બન મોનોક્સાઈડ
(C) નાઈટ્રોજન ઓક્સાઈડના
(D) સીએફ્સી
- (15) ઘુડખર જોવા ક્યાં જશો ?
- (A) અમદાવાદ
(B) કચ્છ
(C) ડાંગ
(D) જૂનાગઢ

- (16) પૃથ્વી દિવસ ક્યારે ઉજવાય છે ?
 (A) 22 એપ્રિલ
 (B) 5 જૂન
 (C) 26 એપ્રિલ
 (D) 2 ઓક્ટોબર
- (17) અવાજ માપવાનો એકમ કયો છે ?
 (A) સેન્ટીમીટર
 (B) પ્રકાશવર્ષ
 (C) ડેસીબલ
 (D) કોઈપણ નહીં
- (18) ગ્રીન હાઉસ પર અસર થવાનું કારણ છે ?
 (A) અતિ શહેરીકરણ
 (B) વનનાબૂદ્ધી
 (C) ઔદ્યોગિકીકરણ
 (D) ઉપરનાં બધાં
- (19) GISનો અર્થ થાય છે ?
 (A) ગુજરાત માહિતી તંત્ર
 (B) ભૌગોલિક માહિતી તંત્ર
 (C) ગુજરાત આંતરરાષ્ટ્રીય તંત્ર
 (D) ભૌગોલિક આંતરરાષ્ટ્રીય તંત્ર
- (20) જીવતા પરવાળા જોવા હોય તો ક્યાં જશો ?
 (A) નળસરોવર
 (B) પાવાગઢ
 (C) પીરોટન
 (D) સાપુતારા

2 માનવ અને પર્યાવરણ વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવી પારિસ્થિતિક વિજ્ઞાનનો ખ્યાલ આપો. 10

અથવા

2 પર્યાવરણ ભૂગોળની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ સમજાવી તેનું કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો. 10

3 પ્રદૂષણ એટલે શું ? હવા પ્રદૂષણનાં જુદા જુદા સ્રોત જણાવો. 10

અથવા

3 પારિસ્થિતિક તંત્રની વ્યાખ્યાઓ આપી તેનું વર્ગીકરણ કરો. 10

- 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8
 (1) વાતાવરણ
 (2) કાર્બન ચક્ર
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8
 (1) જમીન પ્રદૂષણ
 (2) પર્યાવરણની માનવ પર અસર
- 5 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈપણ બે) 14
 (1) પર્યાવરણના અભ્યાસનું મહત્ત્વ
 (2) જીવ આવરણ અને તેના ઘટકો
 (3) કુદરતી આફતો
 (4) પર્યાવરણીય પ્રબંધન

ENGLISH VERSION

- Instructions:** (1) All the questions are compulsory.
 (2) Draw neat diagrams wherever required.

- 1 Answer the following M.C.Q. in answer book. 20
- (1) Which Indian state was earthquake on 26 January 2001 ?
 (A) Delhi
 (B) Rajasthan
 (C) U.P
 (D) Gujarat
- (2) By which cause the erosion of soil can be stopped ?
 (A) Forestation
 (B) Deforestation
 (C) By rainfall
 (D) None of these
- (3) Which country is the originator of Determinism ?
 (A) India
 (B) U.S.A.
 (C) Germany
 (D) None of these
- (4) Acid rain is caused by
 (A) Sulphur dioxide
 (B) Oxides of nitrogen
 (C) Both (A) and (B)
 (D) None of these

- (5) Which one of the following is the largest Ocean ?
(A) Pacific
(B) Atlantic
(C) Indian
(D) Arctic
- (6) Which is environmental buffer ?
(A) Mountains
(B) Deserts
(C) Forests
(D) Oceans
- (7) What is the main source of energy in an ecosystem ?
(A) Human
(B) River
(C) Sun
(D) Rain
- (8) A natural phenomenon that becomes harmful due to pollution is _____.
(A) Global warming
(B) Ecological balance
(C) Greenhouse effect
(D) Desertification
- (9) What is the study of environment geography ?
(A) Human and environment
(B) Human and Pollution
(C) Human and Religion
(D) Human and activity
- (10) The temperature °C of the Sun's Outer surface is
(A) 6
(B) 600
(C) 6000
(D) 60000
- (11) It is called a forest where the _____ is more.
(A) Birds
(B) Animal
(C) Aborigine
(D) Tree

- (12) The amount of Oxygen in the atmosphere is about
(A) 1%
(B) 21%
(C) 78%
(D) 100%
- (13) Where any type of live living what is say ?
(A) Biosphere
(B) Atmosphere
(C) Lithosphere
(D) Hydrosphere
- (14) Incomplete burning of carbon compounds cause release of
(A) Carbon dioxide
(B) Carbon monoxide
(C) Oxides of nitrogen
(D) CFCs
- (15) Where you go to see wild ass ?
(A) Ahmedabad
(B) Kutch
(C) Dang
(D) Junagadh
- (16) When we celebrate earth day ?
(A) 22 April
(B) 5 June
(C) 26 April
(D) 2 October
- (17) _____ is the unit of measuring sound.
(A) Centimeter
(B) Light-year
(C) Decible
(D) None of these
- (18) Causes of green house effect are
(A) Over urbanization
(B) Deforestation
(C) Industrialization
(D) All of these

- (19) What is mining of GIS ?
 (A) Gujarat Information System
 (B) Geographical Information System
 (C) Gujarat International System
 (D) Geographical International System
- (20) You see live coral, where you go ?
 (A) Nal Sarovar
 (B) Pavagadh
 (C) Pirotan
 (D) Shaputara

- 2 Explain men environment relationship and give an idea about ecology. **10**

OR

- 2 Give the definition of environmental geography and clarify its subject matter. **10**

- 3 What is pollution ? What are the different sources of air pollution ? **10**

OR

- 3 Give the definition of ecosystem with their classification. **10**

- 4 (a) Write short note : (any one) **8**
 (1) Atmosphere
 (2) Carbon cycle
- (b) Write short note : (any one) **8**
 (1) Soil pollution
 (2) Impact of environment on man

- 5 Write short answers : (any two) **14**
 (1) Importance of environment study
 (2) Biosphere and their elements
 (3) Natural hazards
 (4) Environmental management.
